

2-års status - Byg til Vækst

Indledning

I forbindelse med Byg til Væksts stiftelse den 24. juni 2014 var det et ønske, at der blev gjort status på Byg til Vækst efter de første 2 år af foreningens levetid. Derfor er denne 2-års status udarbejdet til Byg til Væksts generalforsamling den 29. juni 2016.

Statusnotatet giver et overblik over Byg til Væksts aktiviteter, forandring, problemstillinger og ikke mindst resultater til dags dato. Notat vil blive suppleret mundtligt på selve generalforsamlingen.

Formål

§ 3

Byg til Vækst har til formål at skabe et forum for samarbejde mellem medlemmerne og andre private og offentlige aktører, hvor parterne i fællesskab arbejder for at sikre nyttiggørelse af større fynske anlægsarbejder i et jobskabelses- og vækstperspektiv.

Hovedmålene er:

- at sikre beskæftigelse til den fynske arbejdskraftsreserve,
- at udvikle den bestående fynske arbejdsstyrke,
- at opkvalificere fynske virksomheder til at deltage i anlægsarbejderne samt
- at etablere et netværk, der skal sikre samarbejdet med Byg til Væksts og medlemmernes væsentlige interessenter

Byg til Væksts formål. Uddrag fra vedtægterne.

Byg til Vækst-projekter

Kernen i Byg til Væksts arbejde består i - sammen med bygherrerne - at etablere, opbygge og drive projekter på de store fynske byggepladser. Byg til Vækst arbejder typisk med rekruttering, opkvalificering, snusepraktikker og senest også med Byg til Vækst Lean. På den måde skaber Byg til Vækst adgang for fynske ledige og unge til entreprenørerne på de store byggepladser. Byg til Vækst knytter de rette interessenter til de rette byggepladser. Derved får fx de fynske jobcentre og uddannelsessteder struktureret adgang til de store byggepladseres entreprenører - også selvom de ikke er fra Fyn. Og omvendt får entreprenørerne og de store byggepladser let adgang til fynsk rekruttering, uddannelse og konceptet Byg til Vækst Lean.

Byg til Vækst – How to do

Metoden i Byg til Vækst arbejde er ret enkel. Sammen med bygherre udvikles og indgås en Byg til Vækst-aftale, der definerer indhold, interessentkreds og rolle-/ansvarsfordeling. Optimalt er Byg til Vækst-aftalen en del udbuds- eller kontraktmaterialet. I nogle projekter har aftalen et mere frivilligt præg, idet Byg til Vækst først er kommet ind i billedet efter kontrakterne var indgået. Målet er altid, at Byg til Vækst-projektet skal blive en naturlig og smidig del af den midlertidige virksomhed, som en byggeplads også er.

Figur 1 Etablering af Byg til Vækst-projekter

Fra 0 til 6 projekter

Det første Byg til Vækst-projekt startede i sommeren 2014 i FABs renovering af Korsløkkeparken i Odense. Før det havde der været et enkelt pilotprojekt i byggeriet af Nordatlantisk Hus. Byg til Vækst følger takten og aktiviteterne i byggeriet af den simple årsag, at der skal være et byggeri før, der kan laves et Byg til Vækst-projekt. I løbet af 2015 og 2016 har de fynske byggeaktiviteter været støt stigende. Det har Byg til Væksts aktiviteter også været. I dag er der 6 aktive Byg til Vækst-projekter på Fyn. Og kigger vi ind i de kommende år, så stiger aktiviteterne endnu mere på hele Fyn. Fx starter byggeriet af Nyt OUH, Odense Letbane, renoveringen af Jægermarken/Toftemarken i Svendborg og restaureringen af Nyborg Slot.

Aktive Byg til Vækst-projekter:

- ✓ Korsløkkeparken (2014 – 17)
- ✓ Nyt rådhus/bycenter i Middelfart (2015-17)
- ✓ UCLs campusbyggeri (2015-16)
- ✓ Erhvervsakademiet Lillebælts campusbyggeri (2015-16)
- ✓ Odense Letbane – civil work (2017-20)
- ✓ Odeon/Thomas B Thriges Gade – Byg til Vækst Lean (2015-17)
- ✓ Munkebjergparken (2015-17)

Nedenfor er en oversigt over de foreløbige resultater, der er skabt i de aktive Byg til Vækst-projekter.

Foreløbige resultater fra Byg til Væksts projekter					
Byggeri	Læreplads/ EUD	Job	I alt	Snusepraktik	Involverede virksomheder
Nordatlantisk Hus*	3	1	4	4	3
Korslökkeparken	8	16	24	58	7
Munkebjergparken	9	4	13	2	5
Nytorv Middelfart	-	-	-	2	10
University College Lillebælt – nyt campus	19	4	23	2	8
Erhvervsakademiet Lillebælt – nyt campus	12	4	16	7	6
Odeon/TBT**	-	5	5	6	5
I alt	51	34	85	81	44

*Projektet er afsluttet
 **På Odeon/TBT har fokus primært været på implementering af Byg til Vækst Lean. Rekruttering af lærlinge, snusepraktikanter og ordinær arbejdskraft har derfor været ad hoc baseret.

Byg til Vækst projekterne på University College Lillebælt og Erhvervsakademiet Lillebælt afsluttes og evalueres til august, når begge byggerierne forventes færdige. Det frigør kræfter og fokus til at kunne udvikle og igangsætte den næste bølge af projekter.

Kommende Byg til Vækst Projekter		
Byggeri	Status	Forventet projektstart
Ungdomsboliger på Stenfiskerkajen i Odense	Der forhandles om en Byg til Vækst aftale	August 2016
Renovering af Jægermarken/ Toftemarken i Svendborg	Der forhandles om en Byg til Vækst-aftale.	2017
Odense Letbane (civil work)	Byg til Vækst-aftale er indgået.	Primo/medio 2017
Restaurering af Nyborg Slot	Sondering i gang med Nyborg Kommune og Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme.	2017
Fysisk helhedsplan i Vollsmose	Forhandlinger er i gang med Vollsmose 2020 sekretariatet.	2017
Dianavænget Odense	Sondering i gang med Kristiansdal Boligforening.	2017
Nyt OUH	Der forhandles om en Byg til Vækst aftale.	2017-18

On Site – Byg til Vækst Boksen

Byg til Vækst ønsker så vidt muligt at gennemføre aktiviteter med ledige, kursister og bygningsarbejdere 'on-site' på byggepladserne. Det gør det let for virksomhederne at deltage. Og det gør det virkelighedsnært for ledige, kursister eller andre, der gerne vil ind i branchen. Her har Odense Kommunes erhvervs- og vækstsatsning Odense & Co finansieret (kr. 1.799.000,-) og stillet Byg til Vækst Boksen til rådighed frem til april 2018. Boksen består af 2 fuldt udrustede undervisningslokaler, beliggende i KPCs skurby på byggepladsen ved Odeon/Thomas B Thriges Gade. Siden etableringen i april 2015 har Byg til Vækst' fynske samarbejdspartnere, Byg til Vækst Lean projektet og Byg til Vækst sekretariatet anvendt boksen til

mødeaktivitet samt uddannelses- og vejledningsformål. Alt i alt har ca. 2.000 personer været igennem boksen som besøgende (eks. Ledige, skoleelever og studieture), andre har været der på kurser, byggemøder o.l. **- det er lettere på fyn**

Erfaringerne med Byg til Vækst Boksen drøftes pt. med Nyt OUH med henblik på etableringen af uddannelses- og rekrutteringsmuligheder on-site på byggepladsen, når byggeriet for alvor går i gang i løbet af 2017-18.

Byg til Vækst Lean

Dansk Byggeri, 3F Bygningsarbejderne, AMU-Fyn, Erhvervsakademiet Lillebælt og Byg til Vækst har udviklet Byg til Vækst Lean, der er et særligt koncept for at arbejde med lean og digitale planlægningsværktøjer indenfor Bygge-/Anlæg. Målet er at minimere spild i byggeriet og derved hæve produktivitet, lønindtjening og trivsel. Projektet er implementeret på byggeriet af Odeon i Odense. I takt med at resultater og erfaringer dokumenteres, skal de overføres til andre store byggepladser. På samme vis vil de fynske uddannelsessteder tage tænkningen med ind i uddannelsen og opkvalificeringen af fremtidens arbejdskraft til de fynske byggepladser/entreprenører.

ProcesPrisen 2016

Byg til Vækst Lean projektet modtager den 12. september **Lean Construction ProcesPrisen 2016** på 100.000 kr. ProcesPrisen uddeles kun hvert 3 år. Det er første gang nogensinde, at prisen går til Fyn!

Dommerkomiteen lagde vægt på, at Byg til Vækst Lean er det hidtil største og mest komplekse Lean Construction projekt i Danmark. Styrken i projektet ligger bl.a. i, at foreningen Byg til Væksts er en bredt funderet netværksorganisation og politisk funderet på højeste niveau, hvilket giver projektet tyngde. Endvidere vinder Byg til Vækst Lean fordi, projektet ønsker et tilbageløb til lokalsamfundet og, at projektet er offentligt og formidles til alle interesserede.

Billede 1 Byg til Vækst Lean - tavlemøde

Rammen for projektet

Byggesagen omfatter kultur- og musikhuset ODEON, det tilstødende musikkonservatorium samt 42 ungdomsboliger. KPC har den overordnede byggeledelse og der er i projektet, samlet set, 51 entrepriser.

Det samlede budget er på 6.144.541 kr. Projektet er støttet med 2.777.345 millioner kr. af Bygge- og Anlægsbranchens udviklingsfond. Den resterende sum er medfinansiering fra uddannelsesinstitutioner samt tilskud fra Odense & Co. Indtil videre har ca. 50 virksomheder været involveret i Byg til Vækst Lean – heraf flest fra Fyn. Over 150 bygningsarbejdere har deltaget i Byg til Vækst Lean-forløb siden opstart i efteråret 2015.

Hvad vil Byg til Vækst Lean Projektet?

Projektet undersøger muligheden for at anvende Lean på tværs af mange fagentrepriser med flere bygherrer og i meget store bygge-og anlægsprojekter.

Tesen er, at inddragelse af bygningsarbejdere og udnyttelse af deres viden og kompetencer vil gavne produktivitet, arbejdsmiljø, trivsel og indtjening. Målet er at "reducere" spild" eks. ventetider, omarbejde, sygefravær mm.

Hvad viser resultaterne indtil nu:

- Generelt: 5-8% reduktion af spild
- 87% trives
- 89% vurderer samarbejdet imellem faggrupperne er forbedret
- 60% vurderer større indflydelse på eget arbejde
- 30% svarer, at de ingen indflydelse har på eget arbejde
- 71% siger, at de har tillid til byggeledelsen
- Lean Last PlannerSystemet
 - PPU på 92% (Data, der fortæller hvorvidt planlagte aktiviteter gennemføres i forhold til tidsplanen)

Resultat fra Ipad del-projektet:

Formål: Digitalkompetenceudvikling

Resultat:

- Bedre kommunikation
- Bedre dokumentation
- Minimere spildtid
- Kan p.t. ikke anvendes til avancerede tegningsprogrammer (3D) endnu!
- De vil ikke af med deres Ipads igen!

Opsummerende:

At anvende Byg til Vækst Lean konceptet på en byggeplads vil efter al sandsynlighed minimere spild og dermed reducere byggeperioden. Evalueringen af projektet, foregår 3. og 4. kvartal 2016, og resultaterne vil blive offentliggjort.

Alt tyder dog på at for opnå den største mulige reduktion, bør man anvende konceptet fra begyndelsen i byggeprocessen – måske sætte det ind som et krav i udbuddet. Byg til Vækst Lean styrkes ved, at alle parter er indstillet på at arbejde på denne ny måde, hvor man tænker i værdikæder og processer.

Hvad kan Fyn få ud af projektet? Vil der ske et tilbageløb til lokalsamfundet?

En bedre produktivitet på de store byggepladser vil gavne den fynske byggebranche og de fynske bygherrer, men det vil også gavne Fyn som sådan. Dels ved tilbageløb i lokalsamfundet ved at fynske bygningsarbejdere får beskæftigelse i byggerierne, dels ved at ledige søger brancheskift til byggeriet og dels ved, at de lokale uddannelsesinstitutioner, herunder folkeskolen, får motiveret flere unge til at tage håndværksuddannelse. Noget vi har brug for.

Perspektivet på kort sigt

Byg til Vækst vil, såfremt projektet frembringer positive resultater, hvilket alt tyder på, arbejde for at fremme Byg til Vækst Lean ved de kommende store byggerier på eks. Nyt OUH, Nyborg Slot, Odense Letbane, helhedsrenoveringer eks. Toftemarken i Svendborg, Vollsmose mm. på Fyn.

Perspektivet på længere sigt

Hvis Byg til Vækst Lean indgår som et princip og metode i fremtidige mega-byggeri kan det måske *brænde* Fyn som et innovativt og trendsættende miljø indenfor mega-byggeri nationalt som internationalt.

Byg til Vækst & Uddannelse

Byg til Vækst netværket har fostret en del målrettede uddannelsesforløb, der har rykket ledige fynboer i job, uddannelse og/eller tættere på byggeanlægsbranchen. Uddannelsesforløbene har været afholdt af Syddansk Erhvervsskole, Svendborg Erhvervsskole og AMU Fyn. Nogle forløb er skræddersyet til særlige grupper af ledige, hvorimod andre forløb handler om, at stimulere ledige til job eller uddannelse inden for bygge/anlæg. Senest er der blevet udviklet et AMU forløb i Byg til Vækst Lean. Ca. 700 fynboer har været igennem forskellige Byg til Vækst relaterede uddannelsesforløb.

Ledigheden blandt de faglærte er ved at være helt i bund og inden for nogle faggrupper, som fx anlægsstruktur, elektriker og VVS, hvor der allerede er flaskehalse på Fyn. Derfor bliver målrettet opkvalificering og uddannelse endnu vigtigere i bestræbelsen på, at gøre ikke-faglærte fynboer klar til bygge/anlæg.

Netværk

Byg til Vækst er en netværksforening. Samarbejdet i netværkene er afgørende for, at Byg til Vækst kan indgå forpligtigende aftaler med de store byggeriers bygherre. Det er ikke Byg til Vækst, der har 'hands on' på den enkelte ledige eller unge. Det har de fynske jobcentre, uddannelsessteder eller fagforeningen. De er maskinrummet i Byg til Væksts projekter.

Da Byg til Vækst blev stiftet i 2014 var de store byggerier ikke gået i gang. Det har ændret sig i løbet af 2015. Det betyder, at konkrete byggeprojekter optager mere af mere af både sekretariatet og netværkenes tid og opmærksomhed. Derfor har Byg til Vækst bestyrelse gennemført en justering af netværksstrukturen, så den er mere målrettet aktiviteterne og efterspørgslen på byggepladserne.

Vi Bygger Fyn: I samarbejde med Dansk Byggeri og Miljøforum Fyn har Byg til Vækst etableret et virksomhedsnetværk, der havde opstart i januar d.å. med deltagelse af 100 personer fra den fynske bygge-/anlægsbranche samt nøglepersoner fra jobcentre og uddannelsessteder. Næste fyraftensmøde blev afholdt i maj med 90 deltagere. Det er forholdsvis mange deltagere til en branchespecifikt arrangement på Fyn! Vi Bygger Fyn-netværket har fokus på innovation, viden om de store fynske byggeprojekter og rekruttering/opkvalificering. Næste Vi Bygger Fyn-møde finder sted slut september 2016.

Jobcenternetværk: Byg til Vækst har opbygget et fast netværk med udgangspunkt i nøglemedarbejdere fra de fynske jobcentre, uddannelsessteder og de uddannelsesbærende forbund. Formålet med netværket er at udveksle erfaringer, få ny viden og drøfte, hvordan den fælles fynske strategi for bygge/anlæg kan udføres i det daglige arbejde i jobcentre, uddannelsessteder og fagforeninger? Netværket mødes 4 gange om året. Typisk deltager 25-35 personer.

Uddannelsesnetværk: Netværket har til formål, at samle de fynske uddannelsesinstitutioner, der uddanner til bygge/anlæg, om rekruttering, uddannelse og innovation til fordel for branchen. Og om at udvikle målrettede forløb til forskellige grupper af nutidig og fremtidig arbejdskraft inden for bygge/anlæg. Netværket udgøres af: AMU Fyn, Syddansk Erhvervsskole, Svendborg Erhvervsskole, Tietgen Kompetencecenter, Erhvervsakademiet Lillebælt og Syddansk Universitet. Kredsen af deltagere mindre og tættere end fx jobcenternetværket. Typisk deltager 10-12 personer i de 4-6 årlige møder. Ca. 600 fynboer har siden 2013 været igennem uddannelsesforløb/kurser, der er udsprunget af netværket – her i blandt Byg til Vækst Lean.

Byg til Vækst samler hele Fyn

Byg til Vækst følger aktivitetsstigningen i byggeriet på Fyn. Lige nu er Fyn i en fase med voldsom aktivitetsstigning, hvor mange af de største projekter er eller går i gang. Derfor har Byg til Vækst sammen med de fynske jobcentre, udvalgsformænd og uddannelsessteder udarbejdet en ny fælles strategi for bygge/anlæg. Strategien både bekræfter og bestyrker samarbejdet på tværs af sektorerne med det fælles mål at få flest mulige fynboer gjort klar til job, så virksomheder og byggepladser kan få de kompetencer, de har brug for. Strategiens ambition er: 1) altid at kunne levere de eller de bedste fynboer til de entreprenører eller byggepladser, der efterspørger, 2) at opkvalificere de næstbedste fynboer, så de hurtigst muligt bliver klare job eller uddannelse inden for bygge/anlæg – og 3) at skabe nogle bedre fælles fynske monitoreringsværktøjer, der kan følge udbud og efterspørgsel af arbejdskraft – samt monitorere effekten af strategiens indsatser.

Strategien, der blev politisk vedtaget i januar og er ved at blive implementeret – blandt andet i udmøntningen af de seneste Byg til Vækst-aftaler. Syddansk Erhvervsskole, Svendborg Erhvervsskole og AMU Fyn har tiltrådt strategien, så den går på tværs af sektorer og dækker 10 fynske kommuner og de 3 udbydere af EUD og AMU-uddannelser.

Dertil har Byg til Vækst-samarbejdet været en fast del af de seneste 3 fælles fynske beskæftigelsesplaner.

Synlighed

Byg til Vækst arbejder bevidst på at synliggøre mulighederne i den fynske bygge/anlægsbranchen ved, at fortælle og formidle de gode historier, hvor ledige får job eller uddannelse, hvor virksomheder får den medarbejder, de har brug for, og hvor det lykkedes at udvikle byggeriet – fx med Byg til Vækst Lean. På bygtilvaekst.dk kan de fleste basisinformationer om Byg til Vækst findes. Den udadvendte kommunikation går mest via Byg til Væksts facebookside, hvor der bliver kommunikeret målrettet mod forskellige målgrupper. Men også den landsdækkende og regionale presse har vist forholdsvis stor interesse for det særlige samarbejde, der foregår på Fyn. Siden stiftelsen har Byg til Vækst netværket medvirket i 67 forskellige medieindslag – både tv, radio, aviser og digitalt. Erfaringen er, at den positive omtale får flere virksomheder og ledige til at være med.

Sidst men ikke mindst så tager Byg til Vækst mod en del besøgsgrupper fra hele landet og holder jævnligt oplæg ude af huset – typisk 1-2 gange i måneden.

Sekretariat & Økonomi

Byg til Væksts sekretariat består pt. af 2 fastansatte og 1 projektansat. Indtægterne stammer dels fra kontingent fra de 10 fynske kommuner og dels fra fonde og puljer. I 2016 forventes det, at det kommunale basiskontingent kommer til at udgøre ca. 40 % af Byg til Væksts indtægter. Resten er eksternt finansieret. (Se årsregnskab for 2015 (bilag 2) for informationer om udgifter og forbrug).

Indtægter 2016	
Indtægtskilde	Kroner
Kommunalt kontingent*	2.098.594
Projektmidler – Odense & Co	551.250
Fondsmidler – BAUF	2.777.000
I alt	5.426.844
*kr. 4,27 pr. fynbo	